

SL

SL

SL



EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 29.9.2010
COM(2010) 524 konč.

2010/0278 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Svetovna gospodarska in finančna kriza je razkrila in povečala potrebo po večjem sodelovanju in okrepljenem nadzoru gospodarskih politik v ekonomski in monetarni uniji (EMU). Obstoječi instrumenti in metode usklajevanja in nadzora so omogočili EU, da prebrodi težave, ki se jim nobena država članica ne bi mogla zoperstaviti sama. Evropske institucije in države članice so se hitro odzvale in še naprej sodelujejo, da bi premagale krizo, kakršne naša generacija še ni doživela.

Te zadnje izkušnje pa so tudi razkrile preostale vrzeli in šibke točke sedanjega sistema usklajevanja ter obstoječih postopkov nadzora. Obstaja široko soglasje, da je treba okvir EMU nujno okrepiti, da bi se utrdila makroekonomska stabilnost in vzdržnost javnih financ, ki sta predpogoj za trajnostno proizvodnjo in rast zaposlovanja.

Kriza je močno poslabšala ugodne gospodarske in finančne razmere, ki so prevladovala do leta 2007, in še enkrat jasno pokazala, da izredni prihodki, ki so se nabrali v času gospodarskega vzpona, niso bili uporabljeni v zadostni meri, da bi ustvarili manevrski prostor za obdobje recesije. V večini držav članic bo potrebna obsežna konsolidacija, da bi se javni dolg začel spet zmanjševati. To je še toliko nujnejše, ker se evropske družbe in gospodarstva soočajo z učinki starajočega se prebivalstva, kar bo povzročilo še večji pritisk na ponudbo delovne sile in javne proračune. Zmanjšanje ravni dolga je izredno pomembno za večino držav, saj s čedalje višjimi davki in premijami za tveganje negativno vplivajo na gospodarske spodbude in rast.

Glavni instrument usklajevanja in nadzora fiskalne politike je Pakt za stabilnost in rast (PSR), ki izvaja tiste določbe iz Pogodbe, ki se nanašajo na proračunsko disciplino. Okrepitev Pakta je pomembna tako za povečanje verodostojnosti sprejete fiskalne izhodne strategije, kot za izogibanje ponavljanju preteklih napak. Cilj niza predlogov, ki so zdaj predstavljeni, je okrepiti Pakt z: (i) izboljšanjem njegovih določb na podlagi izkušenj in nenazadnje tudi krize; (ii) vključevanjem učinkovitejših izvršilnih instrumentov v Pakt; in (iii) z dopolnitvijo Pakta z določbami o nacionalnih fiskalnih okvirih. Ta niz predlogov je del širše reforme gospodarskega upravljanja, ki se izvaja pod okriljem strategije Evropa 2020 in ki vključuje predloge za reševanje makroekonomskih neravnovesij z okrepljenim nadzorom, vključno z mehanizmi opozarjanja in sankcioniranja. Različne oblike usklajevanja gospodarske politike, vključno z nadzorom strukturnih reform, je treba vključiti v nov cikel nadzora, tj. evropski semester, ki bo združil obstoječe procese, ki potekajo v okviru PSR in širših smernic gospodarske politike, vključno s sočasno predložitvijo programov za stabilnost in konvergenčnih programov ter nacionalnih programov reform.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Komisija je kratek pregled sedanjih predlogov objavila v dveh sporočilih: Sporočilu o okrepitvi usklajevanja ekonomskih politik z dne 12. maja 2010 in Sporočilu o usklajevanju gospodarskih politik za stabilnost, rast in delovna mesta – Kako izboljšati gospodarsko upravljanje EU z dne 30. junija 2010. Z uradnim sporočilom je Komisija želela pokazati svojo zavezo spodbujanju dialoga z državami članicami, Evropskim parlamentom in vsemi zainteresiranimi stranmi ter obenem predstaviti dejanske predloge za ukrepanje.

Evropski svet se je junija 2010 dogovoril, da je treba nujno okrepiti usklajevanje naših gospodarskih politik. Dogovor je vključeval prve usmeritve, kar zadeva PSR in proračunski nadzor. Evropski svet je zlasti sklenil, da je treba: (i) okrepiti preventivni in korektivni del PSR, vključno s sankcijami, ob upoštevanju posebnih razmer v državah članicah euroobmočja; (ii) pri proračunskem nadzoru bolj upoštevati ravni in razvoj dolga ter splošno vzdržnost; (iii) zagotoviti, da vse države članice določijo nacionalna proračunska pravila in srednjeročne proračunske okvire v skladu s PSR; (iv) zagotoviti kakovost statističnih podatkov.

Evropski svet je pozval projektno skupino za gospodarsko upravljanje, ki ji predseduje predsednik Evropskega sveta in je bila ustanovljena marca 2010, ter Komisijo, naj te usmeritve hitro nadalje razvijeta in jih naredita operativne. Med Komisijo in projektno skupino za gospodarsko upravljanje se je razvil konstruktiven odnos. Komisija je prispevala k delu projektne skupine z zgoraj navedenima sporočiloma in drugimi občasnimi prispevki.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Pravna podlaga PSR je določena v členih 121 in 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije. PSR vsebuje: Uredbo Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrečitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (t.i. preventivni del), Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospežitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (t.i. korektivni del) ter Resolucijo Evropskega sveta z dne 17. junija 1997 o Paktu za stabilnost in rast. Te uredbe so bile leta 2005 spremenjene z uredbama (ES) št. 1055/2005 in (ES) št. 1056/2005 ter dopolnjene s Poročilom Sveta z dne 20. marca 2005 z naslovom „Izboljšanje izvajanja Pakta stabilnosti in rasti“. Cilj sedanjih predlogov so nadaljnje spremembe uredb št. 1466/97 in (ES) št. 1467/97. Dodatni izvedbeni instrumenti so predlagani v novi uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju, in sicer na podlagi člena 136 Pogodbe v povezavi s členom 121(6) Pogodbe. Zahteve za proračunske okvire držav članic so predmet nove direktive Sveta na podlagi člena 126(14): namen direktive je predvsem opredeliti obveznosti nacionalnih organov glede izpolnjevanja določb iz člena 3 Protokola št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbama.

Namen preventivnega dela PSR je zagotoviti, da bodo države članice sprejemale preudarne fiskalne politike, da ne bi bilo treba sprejemati strožjih oblik usklajevanja, s čimer bi se izognile tveganjem za vzdržnost javnih financ, kar bi imelo potencialne negativne posledice za EMU kot celoto. Zato se od držav članic zahteva, da predstavijo programe za stabilnost in konvergenčne programe, v katerih bodo opisani načrti za doseganje srednjeročnih proračunskih ciljev (SPC), ki so v strukturnem smislu opredeljeni kot odstotek BDP (tj. prilagoditev cikličnemu učinku brez enkratnih in začasnih ukrepov) in ki se po državah razlikujejo glede na stanje skoraj uravnoveženega proračuna, da bi lahko prikazali raven javnega dolga in obveznosti, povezane s staranjem prebivalstva. Od držav članic, ki svojega SPC niso izpolnile, se pričakuje, da se bodo v strukturnem smislu temu cilju približale z 0,5 % BDP na leto.

Vendar pa je bil napredek pri izpolnjevanju SPC na splošno premajhen, zaradi česar so bile javne finance močno izpostavljene gospodarskemu nazadovanju. Poleg tega se je v praksi pokazalo, da je strukturno ravnovesje nezadosten pokazatelj osnovnega fiskalnega stanja države, in sicer zaradi težav pri ocenjevanju cikličnega stanja gospodarstva v realnem času ter nezadostnega upoštevanja izrednih prihodkov in njihovih upadov, ki niso neposredno

povezani z gospodarskim ciklusom (predvsem razvoj stanovanjskega in finančnega trga). Zaradi tega je v številnih državah tudi na videz zdravo proračunsko stanje v času pred krizo prikrilo močno odvisnost od izrednih prihodkov za financiranje porabe, preobrat tega stanja pa je nato prispeval k hitro rastočim proračunskim primanjkljajem.

Da bi se odzvala na te pomanjkljivosti, predlagana reforma preventivnega dela ob ohranitvi sedanjih SPC in zahteve po letni konvergenci v višini 0,5 BDP prispeva k temu, da bodo ti cilji delovali na podlagi novega načela oblikovanja preudarne fiskalne politike. To načelo pomeni, da rast letne porabe ne sme preseči razumne srednjeročne stopnje rasti BDP – in če se SPC ne izpolni, potem mora seveda ostati pod njo -, razen če je bil SPC v veliki meri presežen ali če je presežek rasti porabe nad razumno srednjeročno stopnjo izravnán z diskrecijskimi ukrepi na strani prihodkov. Glavni cilj je zagotoviti, da se izredni prihodki ne bodo porabili, temveč se bodo namenili za zmanjševanje dolga. Novo načelo bo zagotovilo merilo, na podlagi katerega bodo pregledani fiskalni načrti države v programu za stabilnost in konvergenčnem programu. Če ne bo mogoče doseči dogovorjene stopnje rasti porabe in bo to povezano z določenimi ukrepi na področju prihodkov, potem bodo poleg tega za zadevne države članice veljala opozorila Komisije in, če bo stanje trajno in/ali posebej resno, priporočilo Sveta za sprejetje korektivnih ukrepov na podlagi člena 121 Pogodbe. Takšno priporočilo, ki se izda v okviru preventivnega dela, bi prvič in samo za države euroobmočja slonelo na izvedbenem mehanizmu iz člena 136 Pogodbe, in sicer v obliki obrestnega depozita v višini največ 0,2 % BDP. Za uvedbo obrestnega depozita se sprejme postopek mehanizma „obratnega glasovanja“: na podlagi priporočila bi bilo treba depozit položiti v skladu s predlogom Komisije, razen če bi Svet s kvalificirano večino v desetih dneh sprejel nasprotno odločitev. Svet bi lahko zmanjšal znesek depozita samo soglasno ali na podlagi predloga Komisije in utemeljene prošnje zadevne države članice. Depozit se povrne z obračunanimi obrestmi, ko Svet ugotovi, da so okoliščine, zaradi katerih je bil depozit potreben, odpravljene.

Korektivni del PSR je namenjen izogibanju velikih napak v proračunskih politikah, ki bi lahko povzročile tveganje za vzdržnost javnih financ in potencialno ogrozile EMU. To pomeni, da so se države članice obvezne izogniti čezmernim državnim primanjkljajem, ki so opredeljeni glede na številčni prag primanjkljaja (3 % BDP) in dolga (60 % BDP ali delež, ki se v zadostni meri zmanjšuje proti temu pragu). V okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, s katerim se izvaja prepoved čezmernih primanjkljajev, je opredeljeno zaporedje korakov, ki za države euroobmočja pomenijo morebitno uvedbo finančnih sankcij.

Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem se redno uporablja v skladu z ustreznimi določbami, tudi v izjemnih okoliščinah finančne krize, s tem pa prispeva k utrditvi pričakovanj glede njenega pravilnega reševanja. Vendar pa so se pojavile tudi nekatere pomanjkljivosti. Medtem ko sta merilo primanjkljaja in merilo dolga načeloma enakovredna, vztrajno visoke ravni dolga pa dokazljivo predstavljajo resnejše tveganje za vzdržnost javnih financ kot samo občasno visoki primanjkljaji, je bil v praksi postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem skoraj izključno osredotočen na „3 % BDP“, dolg pa je do zdaj igral zgolj stransko vlogo. To je posledica manj neposredne narave praga dolga v primerjavi s primanjkljajem, vključno z dvoumnostjo pojma dovolj hitrega zmanjševanja in večjega vpliva spremenljivk izven nadzora držav, predvsem inflacije, na delež dolga. Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem načeloma sloni na trdnem izvedbenem mehanizmu, saj se finančne sankcije lahko in morajo uvesti v primeru nenehnega neuspeha pri zmanjševanju čezmernega primanjkljaja. Vendar se takšne sankcije dokazljivo uporabijo prepozno v procesu, da bi lahko učinkovito odvrčale od velikih napak v fiskalni politiki, nenazadnje tudi zato, ker so se finančne razmere v zadevni državi lahko poslabšale do te mere, da bi lahko tveganje globe

postalo manj verodostojno prav v času, ko bi moralo biti realno. Najnovejša kriza je tudi jasno pokazala, da če bo obveznost zmanjšanja čezmernega primanjkljaja prispevala k utrditvi pričakovanja, da bo solventnost države ohranjena, bo moral časovni okvir zmanjšanja in profila prilagoditve upoštevati razmisleke na ravni celotne EMU.

Da bi se te pomanjkljivosti popravile, so bili predstavljeni naslednji ključni predlogi reforme korektivnega dela.

Merilo dolga v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem mora postati operativno, in sicer s sprejetjem numeričnega merila, ki bi izmeril, ali se delež dolga v zadostni meri zmanjšuje proti pragu 60 % BDP. Delež dolga v BDP, ki presega 60 %, se dovolj hitro približuje pragu, če se je njegova oddaljenost od 60-odstotne referenčne vrednosti v predhodnih treh letih zmanjševala za eno dvajsetino na leto. Vendar ni nujno, da bo zaradi neupoštevanja tega numeričnega merila zadevna država končala s čezmernim primanjkljajem, saj bi bilo treba pri tej odločitvi upoštevati vse dejavnike, ki so pomembni predvsem za ocenjevanje razvoja dolga, kot na primer, ali zelo nizka nominalna rast ovira zmanjševanje dolga, skupaj z dejavniki tveganja, povezanimi s strukturo dolga, zadolženostjo zasebnega sektorja in posrednimi obveznostmi, povezanimi s starajočim se prebivalstvom. V skladu z večjim poudarkom na dolgu bi bilo treba v primeru neupoštevanja merila primanjkljaja, če je dolg nižji od praga 60 % BDP, večjo pozornost nameniti zadevnim dejavnikom.

Bolj prilagodljiv pristop, ki je bil predstavljen ob upoštevanju ustreznih dejavnikov v postopku ugotavljanja obstoja čezmernega primanjkljaja, bi lahko koristil tudi državam, ki izvajajo sistemske pokojninske reforme, in sicer tudi v času, ki bo sledil trenutno predvidenemu petletnemu prehodnemu obdobju. Posebne določbe PSR za sistemske pokojninske reforme v zvezi z merilom primanjkljaja sedaj veljajo tudi za merilo dolga, določi se namreč isto petletno prehodno obdobje za upoštevanje neto stroškov takšnih reform pri ocenjevanju upoštevanja merila dolga. Enako se obravnavata tudi delen ali celoten preobrat predhodno izvršenih sistemskih pokojninskih reform, in sicer tako v času začetka kot v času ukinitve postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Izvrševanje podpira uvedba novega sklopa finančnih sankcij za države članice euroobmočja, ki bi se v skladu s postopnim pristopom lahko v procesu uporabile veliko prej. Predvsem bi se brezobrestni depozit v višini 0,2 % BDP uporabil po odločitvi, da se v državi ustvari čezmeren primanjkljaj, kar bi se pretvorilo v globo v primeru neupoštevanja prvotnega priporočila o zmanjšanju primanjkljaja. Znesek je enak nespremenljivemu delu sankcij, ki so že opredeljene v zadnjem koraku postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Prav tako je povezan s proračunom EU, kar bi moralo olajšati predviden premik k sistemu izvrševanja, ki temelji na proračunu EU, kot je opisano v zgoraj navedenem Sporočilu Komisije z dne 30. junija 2010. Nadaljnje neupoštevanje bo pripeljalo do pospešitve sankcij, kar je v skladu z že obstoječimi določbami PSR. Da bi se zmanjšala diskrecija pri izvrševanju, je predviden mehanizem „obratnega glasovanja“ za predpisovanje novih sankcij v zvezi z zaporednimi koraki postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Komisija bo posebej na vsakem koraku postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem podala predlog za ustrezne sankcije, ki bo veljal za sprejetega, v kolikor Svet s kvalificirano večino v desetih dneh ne bo sprejel nasprotne odločitve. Znesek brezobrestnega depozita ali globe lahko zmanjša ali prekliče samo Svet, in sicer soglasno ali po posebnem predlogu Komisije v izjemnih gospodarskih okoliščinah ali na podlagi utemeljene prošnje zadevne države članice.

Poleg tega se merila za oceno skladnosti s priporočili na vsakem koraku, vključno z možnostjo podaljšanja rokov za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja, pojasnijo tako, da se

očiten poudarek po analogiji s pristopom, predlaganim za preventivni del, nameni fiskalnim spremenljivkam, za katere je mogoče predpostaviti, da so pod neposrednim nadzorom vlade, tj. predvsem poraba. Poleg teh okoliščin, značilnih za posamezne države, je sprejeta tudi možnost podaljšanja rokov, in sicer tudi v primeru splošne gospodarske krize.

Učinkovito izvrševanje okvira EMU za proračunsko usklajevanje ne more izhajati samo iz določb, določenih na ravni EU. Posebna decentralizirana narava sprejemanja fiskalne politike na ravni EU ter splošna potreba po nacionalnem lastništvu pravil EU pomeni, da je temeljnega pomena, da se cilji okvira proračunskega usklajevanja EMU odražajo v okvirih nacionalnih proračunov. Nacionalni proračunski okvir je sklop elementov, ki tvorijo podlago nacionalnega fiskalnega upravljanja, tj. državni institucionalni okvir politike, ki določa oblikovanje fiskalne politike na nacionalni ravni. To vključuje javne računovodske sisteme, statistiko, prakse napovedovanja, numerična fiskalna pravila, proračunske postopke, ki urejajo vse ravni proračunskega procesa in predvsem srednjeročne proračunske okvire, kakor tudi fiskalne odnose med državnimi podsektorji. Medtem ko je treba spoštovati posebne potrebe in prednosti držav članic, se kaže potreba po upoštevanju nekaterih meril, ki so potrebna za zagotavljanje minimalne kakovosti in skladnosti s proračunskim okvirom EU: to so teme Direktive o nacionalnih proračunskih okvirih, za katero je bilo predlagano, da naj dopolni reformo PSR. Takšne lastnosti najprej zahtevajo, da morajo najosnovnejši elementi nacionalnih proračunskih okvirov, in sicer računovodska in statistična vprašanja ter prakse napovedovanja, biti skladni z minimalnimi evropskimi standardi, da bi se omogočila preglednost in spremljanje fiskalnega razvoja. Domači proračunski okviri morajo tudi sprejeti večletno perspektivo fiskalnega načrtovanja, da bi zagotovili, da izpolnjevanje srednjeročnih ciljev poteka na ravni EU. Poleg tega morajo države članice izvajati numerična fiskalna pravila, ki spodbujajo skladnost s pragi primanjkljaja in dolga. Države članice morajo zagotoviti, da se bodo te lastnosti uporabljale v vseh splošnih državnih podsektorjih. Nacionalni organi morajo tudi zagotoviti preglednost proračunskega procesa z zagotovitvijo podrobnih informacij o obstoječih izvenproračunskih sredstvih, davčnih izdatkih in pogojnih obveznostih.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 136 Pogodbe v povezavi s členom 121(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po rednem zakonodajnem postopku, ob upoštevanju naslednjega:

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Države članice, katerih valuta je euro, imajo poseben interes in odgovornost za izvajanje gospodarskih politik, ki spodbujajo delovanje ekonomske in monetarne unije, in za izogibanje politikam, ki jo ogrožajo.
- (2) Pogodba dovoljuje sprejetje posebnih ukrepov v euroobmočju, ki presegajo določbe, ki veljajo za vse države članice, da bi se zagotovilo ustrezno delovanje ekonomske in monetarne unije.
- (3) Da bi bilo izvrševanje proračunskega nadzora v euroobmočju učinkovitejše, so potrebne dodatne sankcije. Te sankcije morajo povečati verodostojnost okvira Unije za fiskalni nadzor.
- (4) Pravila, določena v tej uredbi, morajo zagotoviti poštene, pravočasne, postopne in učinkovite mehanizme za upoštevanje preventivnega in korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast, predvsem z Uredbo (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik² in Uredbo Sveta (ES) 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem³.
- (5) Sankcije za države članice, katerih valuta je euro, morajo v preventivnem delu Pakta za stabilnost in rast določati spodbude za preudarno sprejemanje fiskalne politike. Pri takšnem oblikovanju politike je treba zagotoviti, da stopnja rasti državne porabe v običajnih okoliščinah

¹ UL C [...], [...], str. [...].

² UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

³ UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

ne presega razumne srednjeročne stopnje rasti bruto domačega proizvoda (BDP), razen če se takšen presežek izravna s povečanjem državnih prihodkov ali se diskrecijsko zmanjšanje prihodkov nadomesti z zmanjšanjem v porabi.

- (6) Preudarno sprejemanje fiskalne politike mora učinkovito izpolnjevati in ohranjati srednjeročen proračunski cilj. Skladnost s srednjeročnim ciljem za proračunska stanja mora državam članicam zagotoviti varnostno kritje ob upoštevanju 3-odstotne referenčne vrednosti BDP za državni primanjkljaj, da bi se zagotovila hiter napredek glede vzdržnosti in obenem tudi prostor za proračunski manever, predvsem ob upoštevanju potreb po javnih naložbah.
- (7) V preventivnem delu Pakta za stabilnost in rast bi spodbuda za preudarno sprejemanje fiskalne politike morala vsebovati obveznost položitve obrestnega depozita, kar bi začasno veljalo za države članice, katerih valuta je euro in ki ne dosegajo zadostnega napredka pri konsolidaciji proračuna. To bi veljalo v okoliščinah, kadar po prvem opozorilu Komisije država članica vztraja v ravnanju, ki sicer ne krši prepovedi čezmernega primanjkljaja, vendar je nepreudarno in lahko škodi neoviranemu delovanju ekonomske in monetarne unije, zaradi česar Svet izda priporočilo v skladu s členom 121(4) Pogodbe.
- (8) Zahtevani obrestni depozit je treba zadevni državi članici vrniti z obračunanimi obrestmi, ko Svet potrdi, da so okoliščine, zaradi katerih je bilo treba navedeni depozit položiti, odpravljene.
- (9) V korektivnem delu Pakta za stabilnost in rast morajo sankcije za države članice, katerih valuta je euro, imeti obliko obveznosti položitve brezobrestnega depozita, kar je povezano z odločitvijo Sveta, ki ugotovi, ali čezmerni primanjkljaj obstaja, in določi obveznost plačila globe, če priporočilo Sveta za zmanjšanje čezmernega državnega primanjkljaja ni bilo upoštevano. Te sankcije je treba uvesti ne glede na to, ali je morala zadevna država članica predhodno položiti obrestni depozit ali ne.
- (10) Višina obrestnega depozita, brezobrestnega depozita in globe, ki je določena v tej uredbi, se določi tako, da se zagotovi stopnjevanje sankcij v preventivnem in korektivnem delu Pakta za stabilnost in rast in da se zagotovijo zadostne spodbude za države članice, katerih valuta je euro, za usklajitev s fiskalnim okvirom Unije. Globa, povezana s členom 126(11) Pogodbe, kot je določena v členu 12 Uredbe (ES) št. 1467/97⁴, je sestavljena iz nespremenljivega dela, ki je enak 0,2 % BDP, in spremenljivega dela. Stopnjevanje in enaka obravnava med državami članicami sta tako zagotovljena, če so obrestni depozit, brezobrestni depozit in globa, določeni v tej uredbi, enaki 0,2 % BDP, tj. nespremenljivemu delu globe, povezanim s členom 126(11) Pogodbe.
- (11) Svet mora imeti možnost, da zmanjša ali prekliče sankcije, naložene državam članicam, katerih valuta je euro, in sicer na podlagi predloga Komisije po prejemu utemeljene prošnje zadevne države članice. V korektivnem delu Pakta za stabilnost in rast mora tudi Komisija imeti možnost, da predlaga zmanjšanje sankcije ali da jo prekliče v izjemnih gospodarskih okoliščinah.
- (12) Brezobrestni depozit se mora izplačati na podlagi zmanjšanega čezmernega primanjkljaja, medtem ko je treba obresti iz teh depozitov in glob porazdeliti med države članice, katerih

⁴

UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

valuta je euro, ki nimajo čezmernega primanjkljaja in ki niso predmet postopka v zvezi s čezmernim neravnovesjem.

- (13) Pristojnost za sprejemanje posameznih odločitev o izvajanju mehanizmov sankcij, določenih v tej uredbi, je treba podeliti Svetu. Te posamezne odločitve so kot del usklajevanja gospodarskih politik držav članic, ki se izvaja znotraj Sveta, kot je določeno v členu 121(1) Pogodbe, ključna dopolnitev ukrepov, ki jih je Svet sprejel v skladu s členoma 121 in 126 Pogodbe ter uredbama (ES) št. 1466/97 in (ES) št. 1467/97.
- (14) Ker ta uredba vsebuje splošna pravila za učinkovito izvrševanje uredb (ES) 1466/97 in (ES) 1467/97, jo je treba sprejeti v skladu z običajnim zakonodajnim postopkom, določenim v členu 121(6).
- (15) Ker cilja oblikovanja enotnega mehanizma sankcij ni mogoče v zadostni meri doseči na ravni držav članic, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načeli subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Predmet

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

- 1. Ta uredba določa sistem sankcij za okrepitev izvrševanja preventivnega in korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast v euroobmočju.
- 2. Ta uredba se uporablja za države članice, katerih valuta je euro.

Člen 2

Opredelitve

V tej uredbi:

- (1) „preventivni del Pakta za stabilnost in rast“ pomeni večstranski sistem nadzora, kot določa Uredba (ES) št. 1466/97 iz julija 1997;
- (2) „korektivni del Pakta za stabilnost in rast“ pomeni postopke za nadzor čezmernega primanjkljaja držav članic, kot je določeno v členu 126 Pogodbe in Uredbi (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997;
- (3) „izjemne gospodarske okoliščine“ pomenijo okoliščine, v katerih presežek državnega primanjkljaja nad referenčno vrednostjo velja za izjemnega v skladu z drugo alineo člena 126(2)(a) Pogodbe in kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1467/97.

Poglavje II

Sankcije v preventivnem delu Pakta za stabilnost in rast

Člen 3 *Obrestni depozit*

1. Če Svet na državo članico v skladu s členom 121(4) Pogodbe naslovi priporočilo, da mora sprejeti potrebne prilagoditvene ukrepe v primeru trajnih ali posebej resnih in velikih odstopanj od preudarnega sprejemanja fiskalne politike, kot je določeno v členu 6(3) Uredbe (ES) št. 1466/97, položitev obrestnega depozita odredi Svet, ki ravna v skladu s predlogom Komisije. Šteje se, da je Svet odločitev sprejel, razen če se s kvalificirano večino odloči za zavrnitev predloga v desetih dneh od dneva, ko ga je Komisija sprejela. Svet lahko predlog popravi v skladu s členom 293(1) Pogodbe.
2. Obrestni depozit, ki ga predlaga Komisija, znaša 0,2 % bruto domačega proizvoda (BDP) zadevne države članice v preteklem letu.
3. Za depozit velja obrestna mera, ki odraža kreditno tveganje Komisije in ustrezno naložbeno obdobje.
4. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko Komisija na podlagi utemeljene prošnje zadevne države članice, ki jo slednja naslovi na Komisijo v desetih dneh po sprejetju priporočila Sveta iz odstavka 1, predlaga znižanje višine obrestnega depozita ali njegov preklic.
5. Če so okoliščine, zaradi katerih je bilo oblikovano priporočilo iz odstavka 1, odpravljene, Svet na podlagi predloga Komisije odloči, da se depozit in obračunane obresti pri depozitu vrnejo zadevni državi članici. Svet lahko predlog Komisije popravi v skladu s členom 293(1) Pogodbe.

Poglavje III

Sankcije v korektivnem delu Pakta za stabilnost in rast

Člen 4 *Brezobrestni depozit*

1. Če se Svet v skladu s členom 126(6) Pogodbe odloči, da v državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj, odredi položitev brezobrestnega depozita, pri čemer ravna v skladu s predlogom Komisije. Šteje se, da je Svet odločitev sprejel, razen če se s kvalificirano večino odloči za zavrnitev predloga v desetih dneh od dneva, ko ga je Komisija sprejela. Svet lahko predlog popravi v skladu s členom 293(1) Pogodbe.
2. Brezobrestni depozit, ki ga predlaga Komisija, znaša 0,2 % BDP zadevne države članice v preteklem letu.
3. Če je država članica v skladu s členom 3 položila obrestni depozit pri Komisiji, se ta obrestni depozit spremeni v brezobrestni depozit.

Če višina predhodno položenega obrestnega depozita in obračunanih obresti presegajo višino zahtevanega brezobrestnega depozita, se razlika vrne državi članici.

Če višina zahtevanega brezobrestnega depozita presega višino predhodno položenega obrestnega depozita in obračunanih obresti, država članica doplača razliko pri položitvi brezobrestnega depozita.

4. Z odstopanjem od odstavka 2 tega člena lahko Komisija v izjemnih gospodarskih okoliščinah ali na podlagi utemeljene prošnje zadevne države članice, naslovljene na Komisijo v desetih dneh po sprejetju odločitve Sveta v skladu s členom 126(6) Pogodbe, predlaga znižanje zneska brezobrestnega depozita ali njegov preklic.

Člen 5 *Globa*

1. Če se Svet v skladu s členom 126(8) Pogodbe odloči, da država članica ni sprejela učinkovitih ukrepov na podlagi priporočila Sveta v določenem obdobju, državi članici naloži globo, pri čemer ravna v skladu s predlogom Komisije. Šteje se, da je Svet odločitev sprejel, razen če se s kvalificirano večino odloči za zavrnitev predloga v desetih dneh od dneva, ko ga je Komisija sprejela. Svet lahko predlog popravi v skladu s členom 293(1) Pogodbe.

2. Globa, ki jo predlaga Komisija, znaša 0,2 % BDP zadevne države članice v preteklem letu.

3. Če je država članica v skladu s členom 4 položila brezobrestni depozit pri Komisiji, se ta brezobrestni depozit pretvori v globo.

Če višina predhodno položenega brezobrestnega depozita presega višino zahtevane globe, se razlika vrne državi članici.

Če višina zahtevane globe presega višino predhodno položenega brezobrestnega depozita ali če brezobrestni depozit pred tem ni bil položen, država članica pri plačilu globe poravna razliko.

4. Z odstopanjem od odstavka 2 tega člena lahko Komisija v izjemnih gospodarskih okoliščinah ali na podlagi utemeljene prošnje zadevne države članice, naslovljene na Komisijo v desetih dneh po sprejetju odločitve Sveta v skladu s členom 126(8) Pogodbe, predlaga znižanje zneska globe ali njen preklic.

Člen 6 *Vračilo brezobrestnega depozita.*

Če se Svet v skladu s členom 126(12) Pogodbe odloči, da razveljavi nekatere ali vse svoje odločitve, se vsi brezobrestni depoziti, ki so jih države članice položile pri Komisiji, povrnejo zadevnim državam članicam.

Člen 7 *Porazdelitev obresti in kazni*

Obresti, ki jih Komisija zbere iz depozitov, položenih v skladu s členom 4, in globe, zaračunane v skladu s členom 5, tvorijo drug prihodek iz člena 311 Pogodbe, in se porazdelijo med države članice, katerih valuta je euro in ki nimajo čezmernega primanjkljaja, kot ga določa člen 126(6) Pogodbe, ter niso predmet postopka v zvezi s čezmernim neravnovesjem v skladu z Uredbo (EU) št. [.../...], sorazmerno z njihovim deležem v bruto nacionalnem prihodku upravičenih držav članic.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 8 *Glasovanje v Svetu*

V zvezi z ukrepi iz členov 3, 4 in 5 se glasovanja udeležijo samo člani Sveta, ki predstavljajo države članice, katerih valuta je euro, glasovanje člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico, pa se ne upošteva.

Kvalificirana večina članov Sveta, navedenih v prejšnjem odstavku, se določi v skladu s členom 238(3)(a) Pogodbe.

Člen 9 *Začetek veljavnosti*

Ta uredba začne veljati [xx] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik